

FORÆLDREANSVARSSAGER – KORT FORTALT

Byretterne kan behandle sager om forældreansvar og om børns bopæl på 4 forskellige måder. Forældrenes ønsker og behov indgår i rettens valg af behandlingsmåde. De 4 måder er beskrevet som A, B, C og D.

Hvis barnet er 6-7 år eller derover vil retten som regel gerne møde barnet. Retten inviterer derfor barnet til en samtale. Til en børnesamtale deltager sagens dommer og den børnesagkyndige psykolog sammen med barnet. Forældrene eller advokaterne deltager ikke. Samtalen foregår i et mødelokale i retsbygningen. Den børnesagkyndige skriver sædvanligvis et notat om samtalen. Notatet sendes til forældre og advokater.

A. Forløb med flere møder

Dette forløb er særligt velegnet, hvis flere drøftelser over længere tid kan løse op for familiens konflikt. Hvis forældrene kan få gavn af drøftelser med en børnesagkyndig, rummer forløbet mulighed herfor. Forløbet kan åbne for en prøveperiode, der kan hjælpe forældrene med at finde en varig løsning.

Retten indkalder forældrene til et møde, hvor en dommer og en børnesagkyndig psykolog deltager. Har forældrene advokater, deltager advokaterne i mødet. Mødet holdes i et almindeligt mødelokale i retsbygningen.

Under mødet stiller den børnesagkyndige spørgsmål til forældrene om deres forhold og om barnets forhold. Forældrene får mulighed for at fortælle om deres oplevelse af konflikten. Forældrene kan give et bud på, hvordan de mener, at konflikten kan løses. Advokaterne og dommeren kan stille supplerende spørgsmål.

Formålet med mødet er at finde en løsning, der kan fungere, og som er bedst muligt for barnet. Forældrene kan drøfte forskellige løsningsmuligheder. Den børnesagkyndige kan ud fra forældrenes oplysninger rådgive forældrene om barnets behov. Dommeren kan vælge at komme med et forslag til en løsning.

Hvis forældrene ikke finder en løsning under det første møde, kan retten indkalde til et nyt møde.

Inden det nye møde kan retten beslutte at holde en børnesamtale.

Forældrene kan aftale, at de i en prøveperiode skal forsøge en bestemt ordning, f.eks. om samvær.

I nogle tilfælde kan dommeren beslutte, at retten inden næste møde skaffer flere oplysninger om barnet. Det kan f.eks. være en udtalelse fra børnehaven eller skolen. Der kan også være behov for, at den børnesagkyndige laver en observationsrapport eller udarbejder en børnesagkyndig erklæring.

Under næste møde gennemgår den børnesagkyndige de nye oplysninger. Den børnesagkyndige drøfter igen muligheden for at finde en løsning med forældrene. Hvis konflikten ikke løses, afsluttes

mødet, og forældrene går med dommeren og eventuelle advokater til en retssal. Det markerer, at forligsdrøftelserne er afsluttet, og at en traditionel retssagsbehandling nu gennemføres i form af en hovedforhandling. Den børnesagkyndige deltager ikke i hovedforhandlingen. Efter hovedforhandling afsiger retten normalt med en dom.

Vurderer dommeren allerede under første møde, at der ikke er mulighed for at finde en løsning, fastsætter retten straks et tidspunkt for en eventuel børnesamtale og hovedforhandling.

B. Møde, børnesamtale og hovedforhandling samme dag

Denne fremgangsmåde er navnlig velegnet, hvis forældrene ønsker en samlet og koncentreret behandling af sagen, og hvis der skal holdes en samtale med barnet.

Retten indkalder forældrene til et møde i en retssal, hvor dommeren, en børnesagkyndig psykolog og forældrenes eventuelle advokater deltager.

Forældrene fortæller om baggrunden for sagen og afgiver forklaring.

Retten har på forhånd aftalt tidspunktet for en børnesamtale med forældrene. Barnet bliver fulgt til retten af en anden person, som barnet er tryk ved. Dommeren og den børnesagkyndige forlader retssalen for at tale med barnet i et mødelokale. Forældrene og deres eventuelle advokater bliver i retssalen imens.

Efter samtalen vender dommeren og den børnesagkyndige tilbage til retssalen, hvor mødet fortsætter. Den børnesagkyndige fortæller om hovedindholdet af samtalen og indtrykket af barnet. Dommeren og den børnesagkyndige undersøger mulighederne for at finde en løsning.

Hvis konflikten ikke løses, fortsætter mødet som en hovedforhandling. Den børnesagkyndige deltager ikke i hovedforhandlingen og forlader derfor retssalen. Forældrene eller deres advokater får herefter mulighed for at redegøre for deres opfattelse af sagen. Efter hovedforhandling afsiger retten normalt en dom.

Dommeren kan beslutte at udsætte sagen, hvis der er behov for flere oplysninger om barnet. Når de nye oplysninger er modtaget, får forældrene og deres advokater mulighed for skriftligt at redegøre for deres synspunkter, inden dommeren træffer en afgørelse.

C. Hovedforhandling med det samme

Denne fremgangsmåde anvendes navnlig, hvis forældrene ikke ønsker at deltage i flere drøftelser om deres konflikter, eller hvis den ene forælder ikke har en fast bopæl eller har alvorlige, personlige problemer.

Retten indkalder straks forældrene og deres eventuelle advokater til en hovedforhandling, der foregår i en retssal. Normalt deltager en børnesagkyndig psykolog ikke.

Forældrene fortæller om baggrunden for sagen og afgiver forklaring.

En børnesamtale kan holdes før eller efter hovedforhandlingen samme dag eller på et senere tidspunkt.

Når forældrene eller deres advokater har redegjort for deres opfattelse af sagen, kan dommeren komme med et forslag til en løsning.

Hvis konflikten ikke løses, slutter sagen med en dom.

Dommeren kan beslutte at udsætte sagen, hvis der er behov for flere oplysninger om barnet. Når de nye oplysninger er modtaget, får forældrene og deres advokater mulighed for skriftligt at redegøre for deres synspunkter, inden dommeren træffer en afgørelse.

D. Retsmægling

Retsmægling er særlig velegnet, hvis forældrene på forhånd ved, at de ønsker at finde en løsning sammen. Hvis konflikten reelt drejer sig om andre spørgsmål end forældremyndighed og bopæl, er retsmægling også en velegnet måde at behandle sagen på. Det kan f.eks. være konflikter om samvær, økonomiske forhold eller forældrenes indbyrdes kommunikation.

Retsmægling er en frivillig måde at løse konflikten på. Forældrene skal derfor være enige om at deltage i retsmægling.

Retsmægleren er enten en advokat eller en dommer. Statskassen betaler udgiften til en retsmægler.

Retsmægleren indkalder forældrene til et møde. Retsmægleren hjælper forældrene med at finde frem til de egentlige årsager til konflikten. Retsmægleren hjælper begge forældre med at forstå sine egne og den anden forælders synspunkter. Retsmægleren træffer ikke afgørelse i sagen.

Inden retsmæglingen kan en anden dommer og en børnesagkyndig holde en børnesamtale.

Der er mulighed for, at en børnesagkyndig deltager i retsmæglingen.